

Regionalizm i lokalizm a Małopolska Biblioteka Cyfrowa

WOJCIECH KOWALEWSKI

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie
VII Zebranie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, dnia 8 listopada 2013 r.

Lokalizm

O renesansie lokalizmu zaczęło się mówić w momencie, kiedy objawiły się wszystkie słabości i niedomogi państwa jako instytucji scentralizowanej, zbiurokratyzowanej, niesterowalnej i tym samym nie mogącej poradzić sobie z problemami, których rozwiązania oczekiwał od niej zwykły obywatel.

W praktyce okazało się, że o wiele szybciej i skuteczniej mogą być one załatwione na poziomie lokalnym.

I tak narodził się, a właściwie odrodził lokalizm...

Edward Chudziński

GLO^B_KALIZM

Regionalizm

Ruch społeczny **pielęgnujący dziedzictwo kulturowe**, rozwijający różnorodne **zamiłowanie do tradycji** regionalnej, często wyrażający sprzeciw (czasami przybierający formę protestu) wobec braku uwzględniania owej odrębności regionalnej.

Regionalizm jawi się jako swoisty konglomerat kultury specyficznej dla danej społeczności, tradycji, terytorium wraz z krajobrazem i zamieszkującymi go ludźmi.

Henryk Skorowski

Prawidłowości terminologiczne

Prasa lokalna może mieć zasięg jednego miasta lub powiatu, a także (sublokalna) gminy, dzielnicy, osiedla lub parafii

Prasa regionalna ma zasięg mniejszy niż ogólnokrajowy, ale większy niż wojewódzki
W podejmowanym znaczeniu dotyczy Małopolski i funkcjonuje zarówno jako prasa regionalna i lokalna

Funkcje prasy

Funkcja prasy lokalnej i regionalnej:

- propagowanie lokalnej działalności (informacje, wydarzenia kulturalne)
- integracja lokalnej społeczności
- kontrola władzy samorządowej (?!)

Funkcja prasy ogólnopolskiej *sensu stricto* (prasa regionalna):

- upowszechnianie wyników badań naukowych
- utrwalanie w kronikarskim zapisie aktualnego życia społecznego, politycznego, gospodarczego i kulturalnego

Prasa lokalna - historia

Okres dwudziestolecia międzywojennego

1919 - Polski Związek Prasy Prowincjonalnej. Prasa prowincjonalna: 600 tytułów – 20% to czasopisma mniejszości narodowych; głównie **Śląsk** i Wielkopolska

Po 1945 r. zanik prasy lokalnej

funkcję przejęły organy PZPR, m.in. gazety zakładowe, organizacje partyjne

Po 1989 r. ożywienie społeczne, zniesienie cenzury

1990- wybory do samorządów; prasa sublokalna wspiera komitety wyborcze

Etapy rozwoju:

Etap heroiczno-społeczniowski (1988–1991)

Etap polityczny (1991 -93)

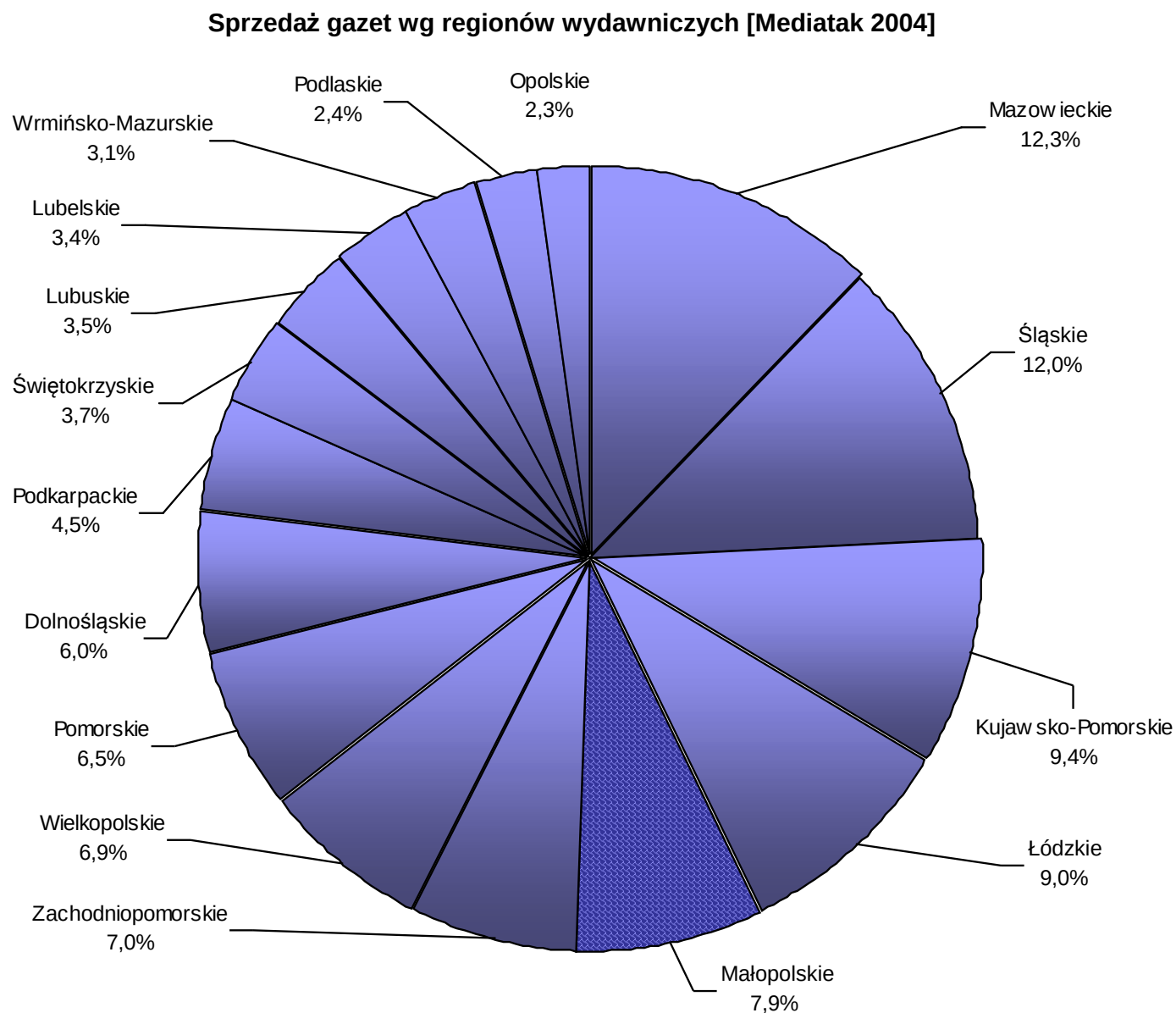
*Etap rynkowy (1994-)**

* źródło: Włodzimierz Chorążki, *Obraz niezależnej prasy lokalnej w Polsce w I połowie 1994 roku. Polskie media lokalne i sublokalne 1989-1999.*

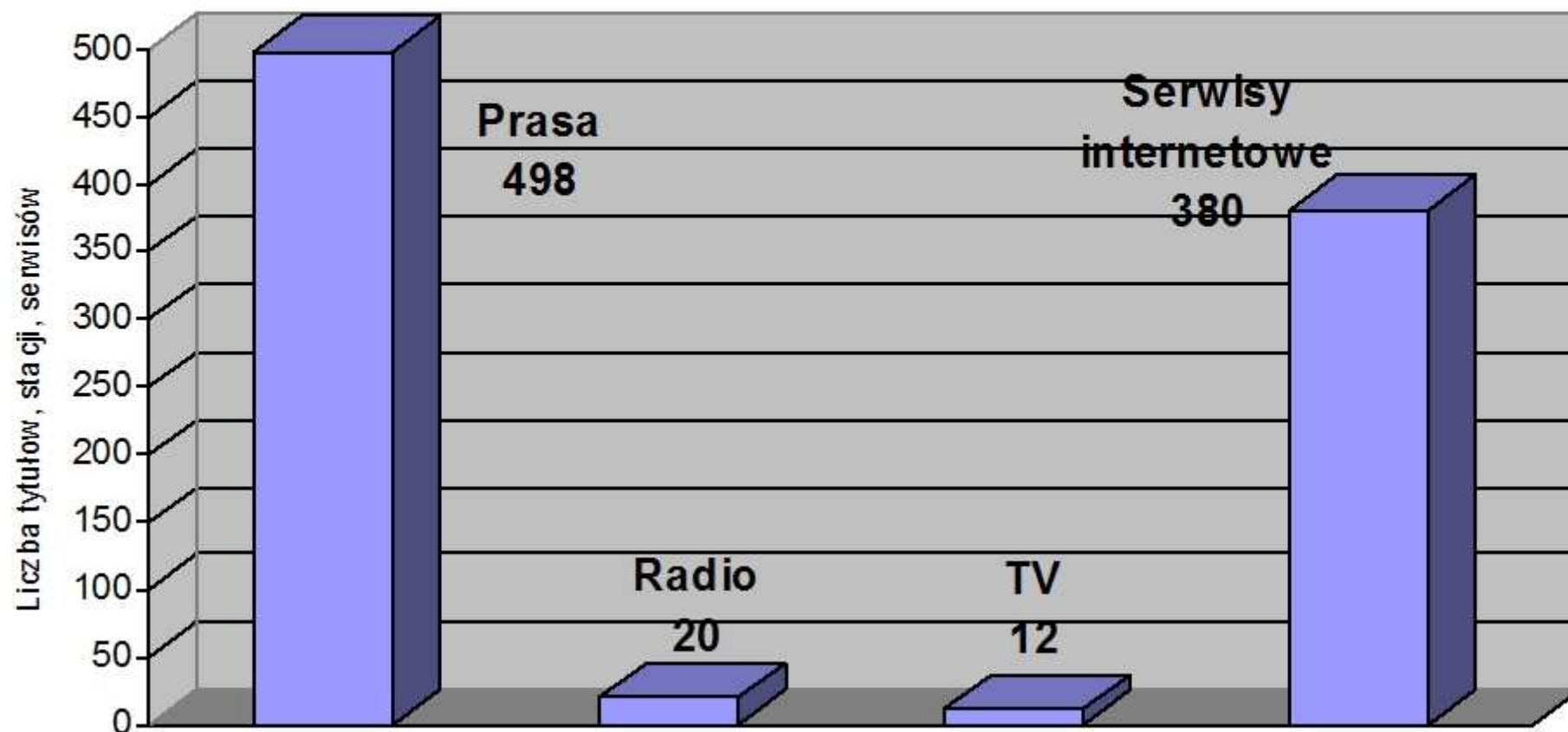
Małopolskie media lokalne i regionalne - badania

Małopolska na tle kraju

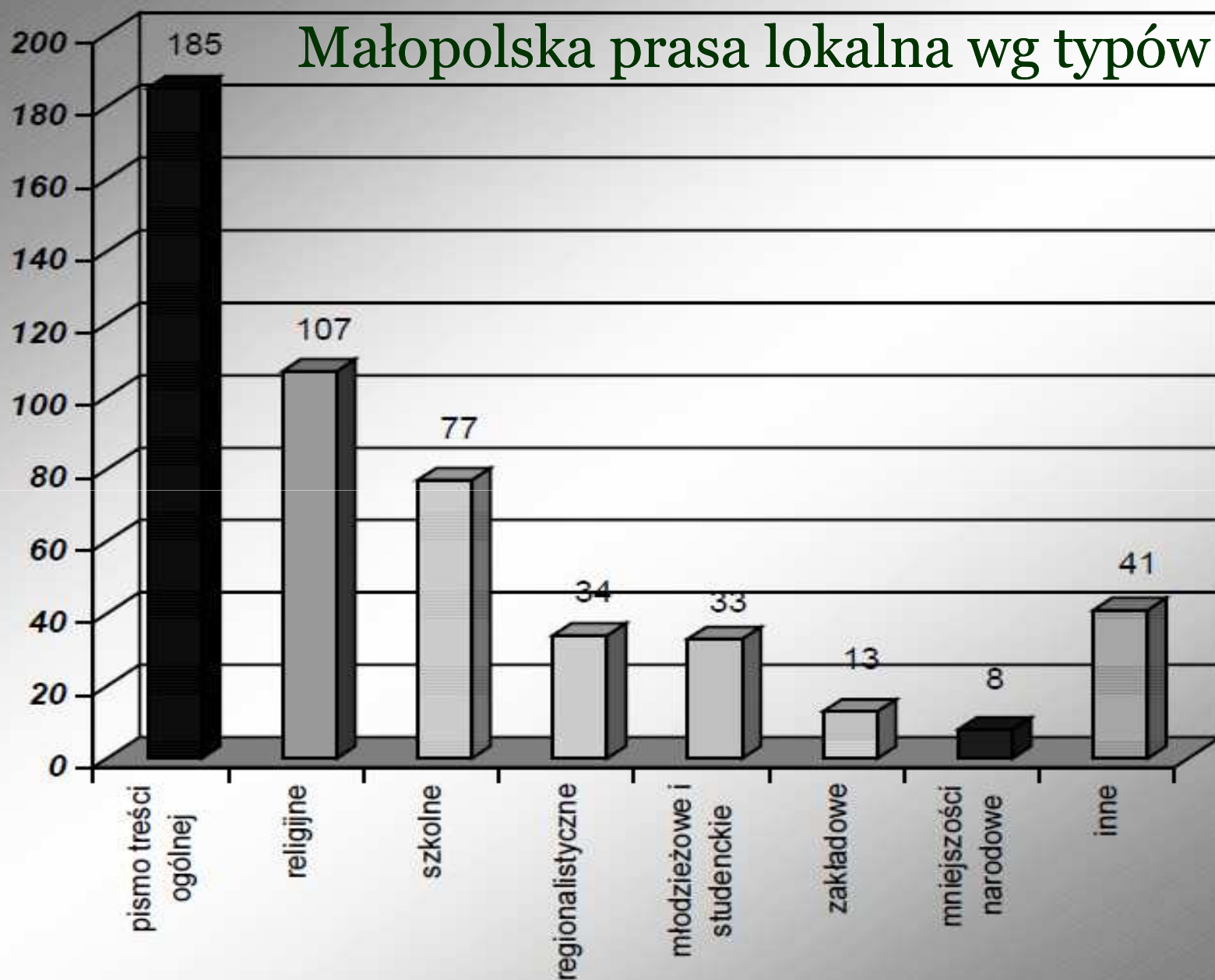
Statystyka
małopolskich
mediów lokalnych
i regionalnych

Małopolskie media lokalne i regionalne 2005

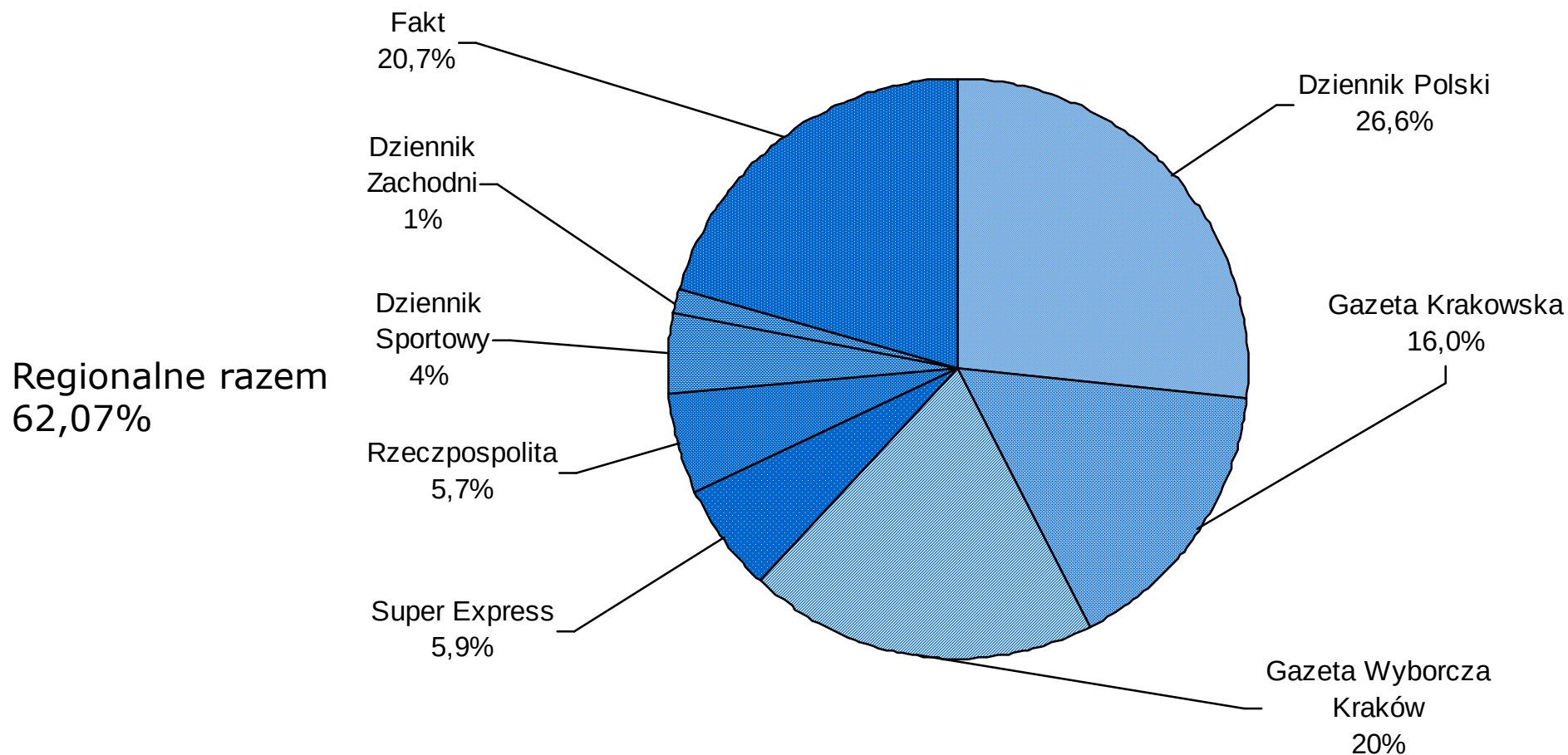

Małopolska prasa lokalna wg typów

Prasa regionalna a ogólnopolska

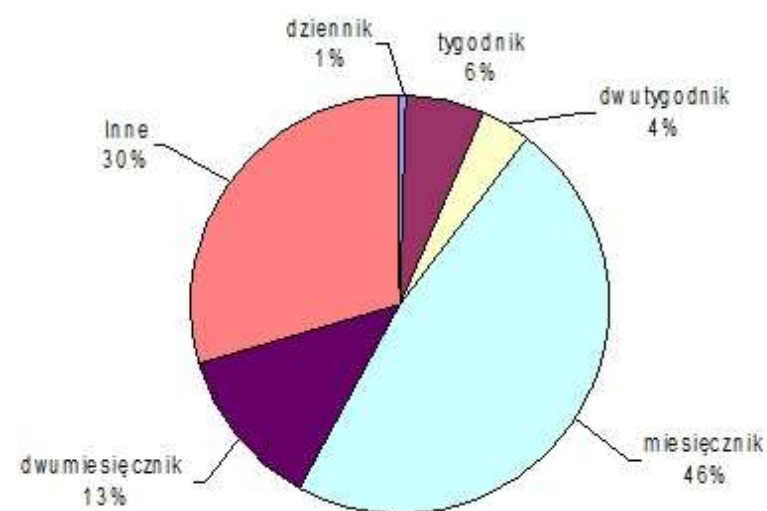
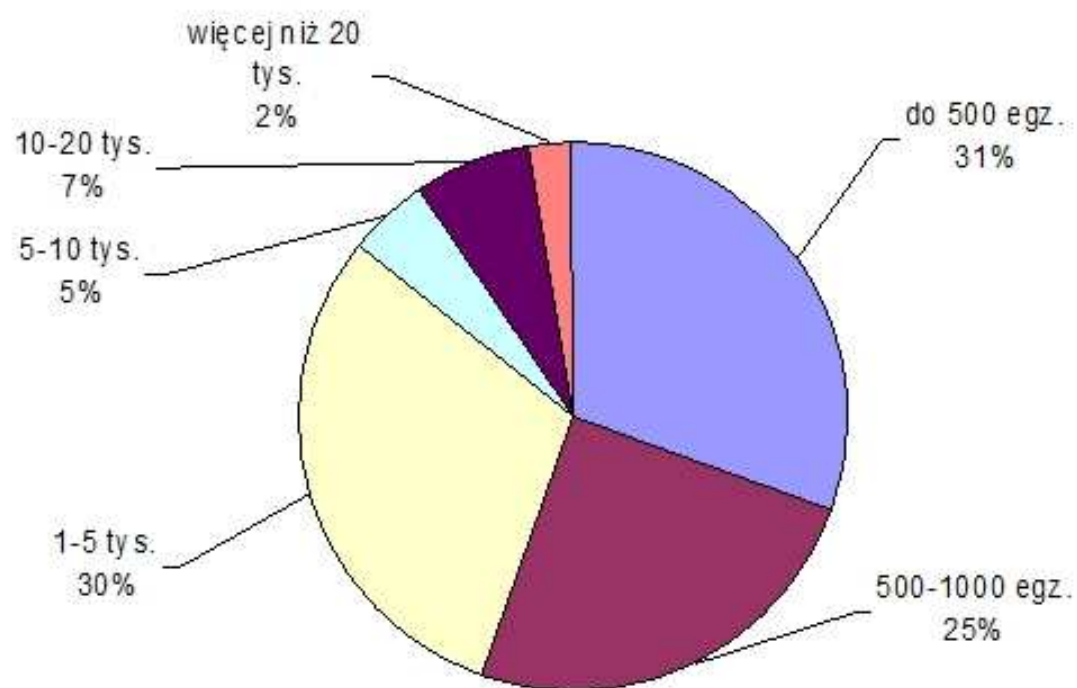
Wykres 1, Średnie dzienne rozpowszechnianie gazet
w Małopolsce [ZKDP - maj 2005]

Prasa regionalna a lokalna

Nakłady i częstotliwość

Dlaczego prasa lokalna

Małopolska jest jednym z największych (4.) w kraju regionalnych rynków medialnych (tytuły czasopism - ok. 9%; sprzedawane nakłady - 7,9% rynku)

Wśród liczby małopolskich mediów: 911 to media lokalne lub regionalne (z czego prasa drukowana: 498 tytułów)

Małopolskie gazety regionalne rywalizują z prasą ogólnopolską - na rynku tym panuje oligopol (3 regionalne dzienniki zagarniają ok. 60% rynku)

Wyniki analizy form zapytań w MBC wykazały, że spora część z nich pochodzi od osób poszukujących informacji w prasie współczesnej

Media lokalne i regionalne a Małopolska Biblioteka Cyfrowa

Intencja

Małopolska Biblioteka Cyfrowa (MBC) gromadzi i **udostępnia** **dziedzictwo kulturowe Małopolski** (książki, czasopisma, dokumenty), zabytki kultury narodowej przechowywane w małopolskich bibliotekach, archiwach i muzeach oraz **publikacje** z kolekcji **małopolskich twórców i instytucji**

Dlaczego prasa lokalna (1)

przedstawianie informacji o najbliższym otoczeniu
„konkurencja” z dziennikami krajowymi
(mutacje subregionalne)

dodatek regionalny jest w rzeczywistości lokalny
(skupia się głównie na jednym mieście, np. GW)

jest lepszym źródłem informacji o „małych
ojczyznach”

lepiej poinformowana i bardziej zaangażowana (artykuł
dłuższy, „barwny”, napisany na „miejscu” i przez „swoich”)

Dlaczego prasa lokalna (2)

zawiera praktyczne informacje

np. jak załatwić sprawę w urzędzie, gdzie można wykonać bezpłatne badania itd. (przydatne dla osób nie korzystających z sieci WWW)

artykuły o danym regionie, historii lokalnej społeczności „życiowe”, bardziej interesujące od treści w mainstreamowych mediach

istnieje ryzyko stronniczości i manipulacji w obydwu przypadkach (PL, PR) - „wojna” informacyjna?

PR warsztatowo lepsza (artykuł krótszy, bardziej atrakcyjny, omijający sprawy drugoplanowe)

Wydawnictwa lokalne a biblioteki

Prasa lokalna i sublokalna nie jest systematycznie gromadzona przez duże biblioteki
(w ramach egz. obowiązkowego)

Wydawnictwa te charakteryzują się niskimi nakładami (kolportowane na niewielkim obszarze, przeznaczone dla niewielkiego audytorium)

W efekcie wydawnictwa nie są dostępne w obiegu ogólnopolskim (giną w lawinie informacji)

Wydawnictwa lokalne a biblioteki

Wydawnictwa elektroniczne on-line

problemy z gromadzeniem, ewidencjonowaniem dokumentów elektronicznych (także dostępnych zdalnie)

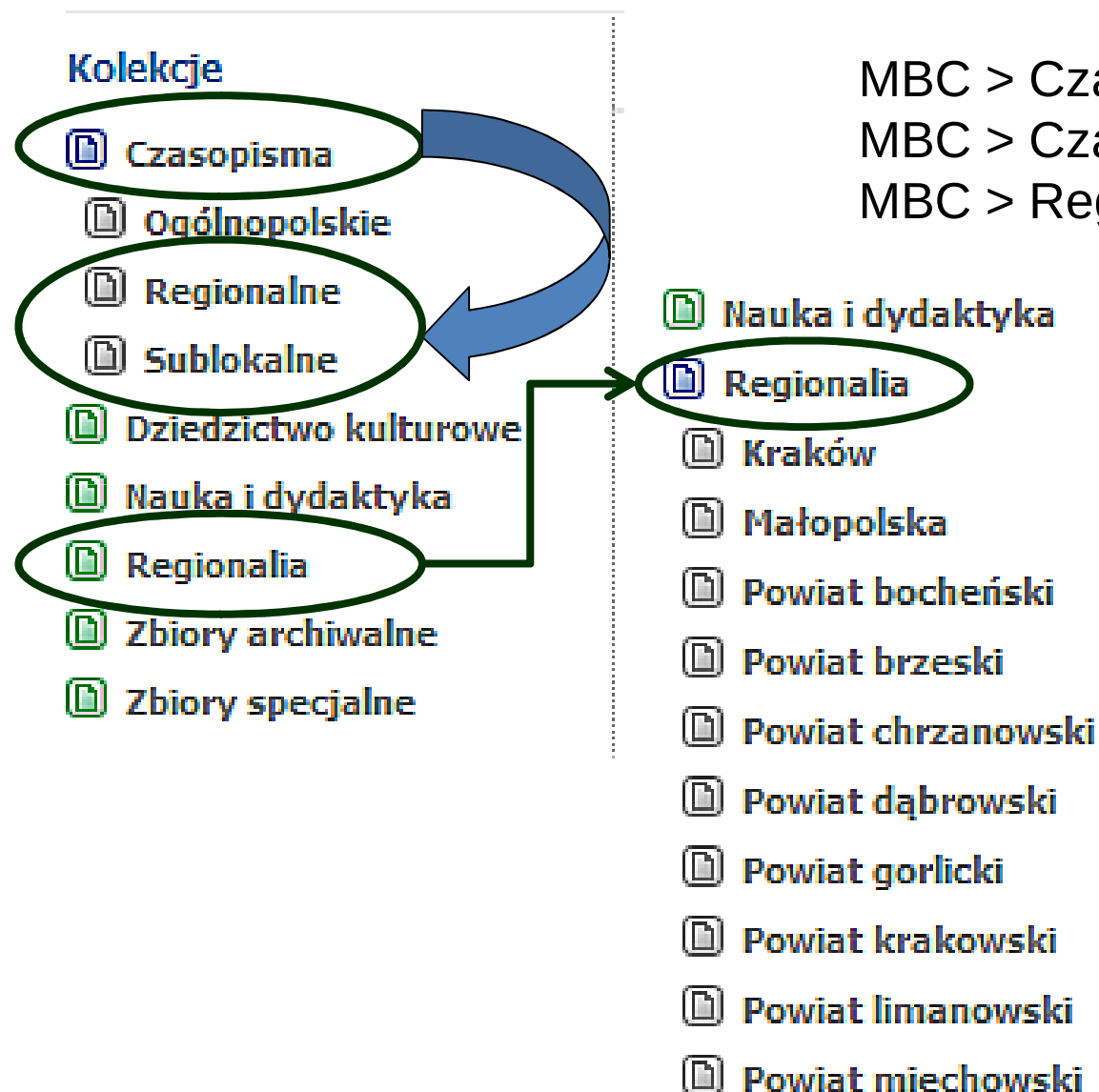
Niewiele bibliotek kataloguje, mimo że istnieją odpowiednie przepisy, normy i instrukcje

PN-N-01152-13:2000 Opis bibliograficzny. Dokumenty elektroniczne

Sanetra, Krystyna: Format MARC 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu elektronicznego. - Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2003. (Formaty, Kartoteki ; 12). ISBN 83-89316-06-4

Wspólne kolekcje (1945-)

MBC > Czasopisma > Regionalne

MBC > Czasopisma > Sublokalne

MBC > Regionalia > ...

> Kraków

> Małopolska

> Powiat

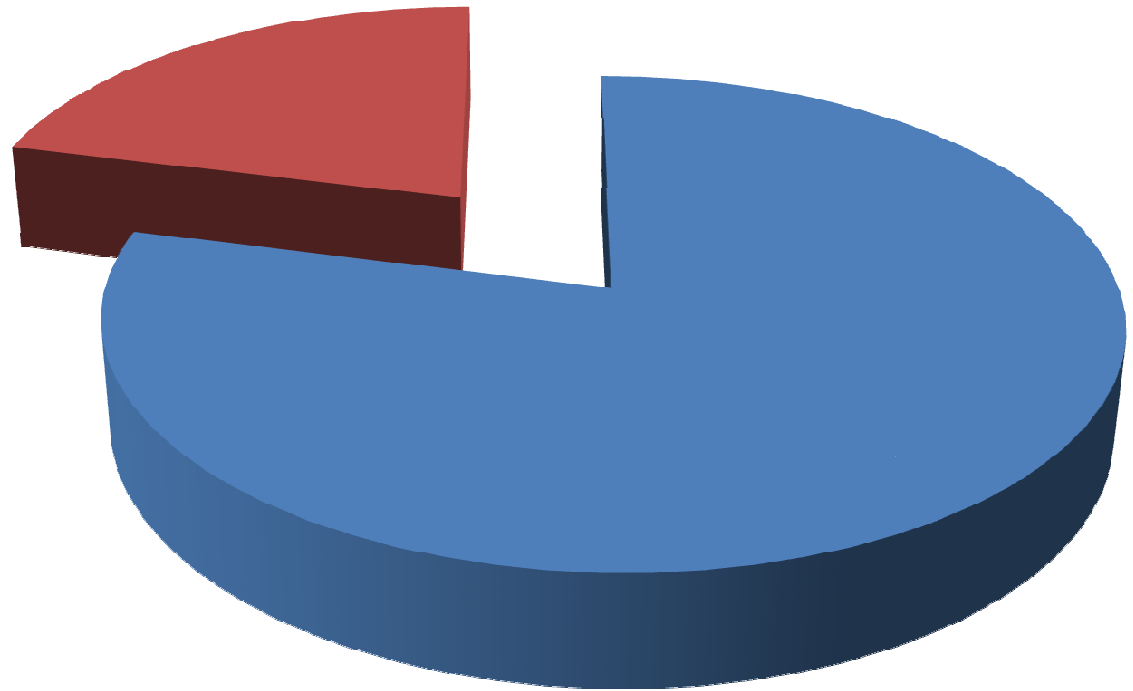
> Powiat tatrzański

> Powiat wielicki

> Tarnów

> ...

Publikacje i kolekcje

Całkowita ilość
publikacji w MBC: 81992

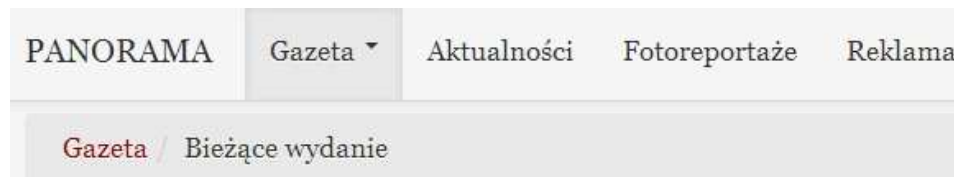
Regionalia (wydane po 1990)
Ilość publikacji: 21951

Funkcje wobec e-wydawnictw

- archiwalna (zabezpieczenie) - zachowanie wydawnictw dla przyszłych pokoleń
- promocyjna (upowszechnienie, *page rank*) - włączenie wydawnictw do obiegu informacji (remediacja)
- konsolidacyjna (skatalogowanie) - uporządkowanie rozproszonych w sieci e-wydawnictw

Archiwum w MBC

Bieżące wydanie

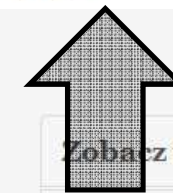
Opis wydania

Panorama Powiatu Wielickiego. 2000, nr 11 (listopad) = nr 97

- ☐ Dublin Core ver.1.1 :
- ☐ Tytuł : Panorama Powiatu Wielickiego. 2000, nr 11 (listopad) = nr 97
- ☐ Wydawca : Sal-Press Sp. z o.o
- ☐ Miejsce wydania : Wieliczka
- ☐ Data wydania : 2000
- ☐ Opis : Miesięcznik mieszkańców powiatu wielickiego. - Podtyt.: Biskupice, Gdów, Kłaj, Niepołomice, Wieliczka
- ☐ Typ zasobu : Czasopismo
- ☐ Format : image/x.djvu
- ☐ Słowa kluczowe : czasopisma sublokalne ; Wieliczka (woj. małopolskie)
- ☐ Identyfikator : ISSN 1506-3887 ; oai:mbc.malopolska.pl:10685
- ☐ Język : pol
- ☐ Prawa : Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ; Wydawca
- ☐ Kontakt : [kliknij tutaj, żeby przejść](#)
- ☐ Strona wydawcy : [kliknij tutaj, żeby przejść](#)

[Pokaż treść!](#)

Zobacz także:

[Archiwum](#)

[O gazecie](#)

[Bieżące wydanie](#)

KWARTALNIK NR 4-5 • 1990 • III

Miyluj te ziym
Miyluj te ziym, miylu bracie,
razem z Bablóm Góróm,

istaw Płarczyk
Małopolskiego Związku
Towarzystwo Kultury

NIEDZICA
Śmiertelne wakacje
Dzień smutku zgłębił
w wygnaniu kocha
Niedziela smutku
została nawa.

TATRY
Wydala
córka
na Kasprowy
Ratownicy TOPU
przebudowa
w Janach II. Janach
Ratownicy TOPU
współpraca z

Trwają zdjęcia
do „Janosika”
w reżyserii
Agnieszki Holland

Na Podhalu
w wielu miejscach
brunna krew
Tyberia. To wyraz
solidarności górali
podhalanek
dla walczących
o wolność.
Tyberiańczyk.

Informator dla turystów str. 31-34
TYGODNIK
Podhalanski
RDK XVII NR 13, 1990
CENA: 2,40 zł (w tym 7% VAT) USA 3
14 sierpnia 2008
W CHICAGO
ISSN 1231-5878

gdy nadchodzi
wielka
woda...
COMMERCIAL
UNION
współpraca

9 grudnia 2008 nr 49 (517) 2,50 zł (w tym 7% VAT) ISSN 1231-5864 WWW.PRZELOM.PL
przełom
TYGODNIK ZIEMI CHRZANOWSKIEJ
Wraz z numerem:
„Przewodnik
po funduszach
europejskich”
zowski - Najbardziej Cenionym Nauczycielem - s. 3

Piwo z Tuskiem

Numer 1-2 (153-154)
Wydanie bezpłatne

Dzielnica Pierwsza
Kraców • Styczeń - Luty 2009
ISSN 1507 - 1529

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 4 (63)/2008 - MAJ Wersja elektroniczna na www.makstichelmek.pl

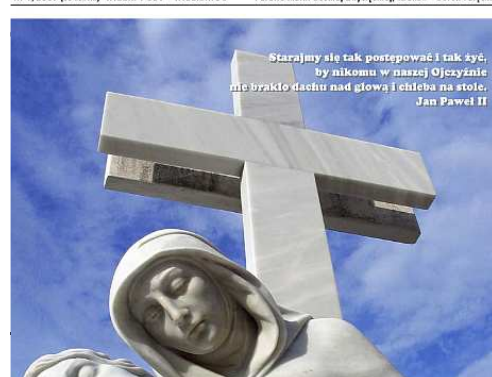
Echo Chelmska
Informator Gminy

OSP Gorzów

85 LAT JESTEŚMY

POŚLANIEC ZWYCIĘSKIEJ
ISSN 1428-3093
www.katolicki.net
Nr 1/2009 (66 rok III) WIELKI POST - WIELKANOC Parafia Matki Boskiej Zwycięskiej, Kraków - Borek Fałęcki

kiewicza, prezydenta Krakowa w latach 1874
i placu Wszystkich Świętych.
ości Mikołaja Żybkiewicza pismem na stronie 10

Nie tylko prasa lokalna

Bieżące wydawnictwa z Krakowa i Małopolski:

- wydawnictwa ciągłe (Notes Biblioteczny, Małopolska)
- bibliografie regionalne (Olkusz, Chrzanów, Miechów)
- wydawnictwa jubileuszowe (Gombrowicz, Wyspiański)

Pamiętniki i wspomnienia

Dawne przedmieścia Krakowa (Leszek Grabowski)

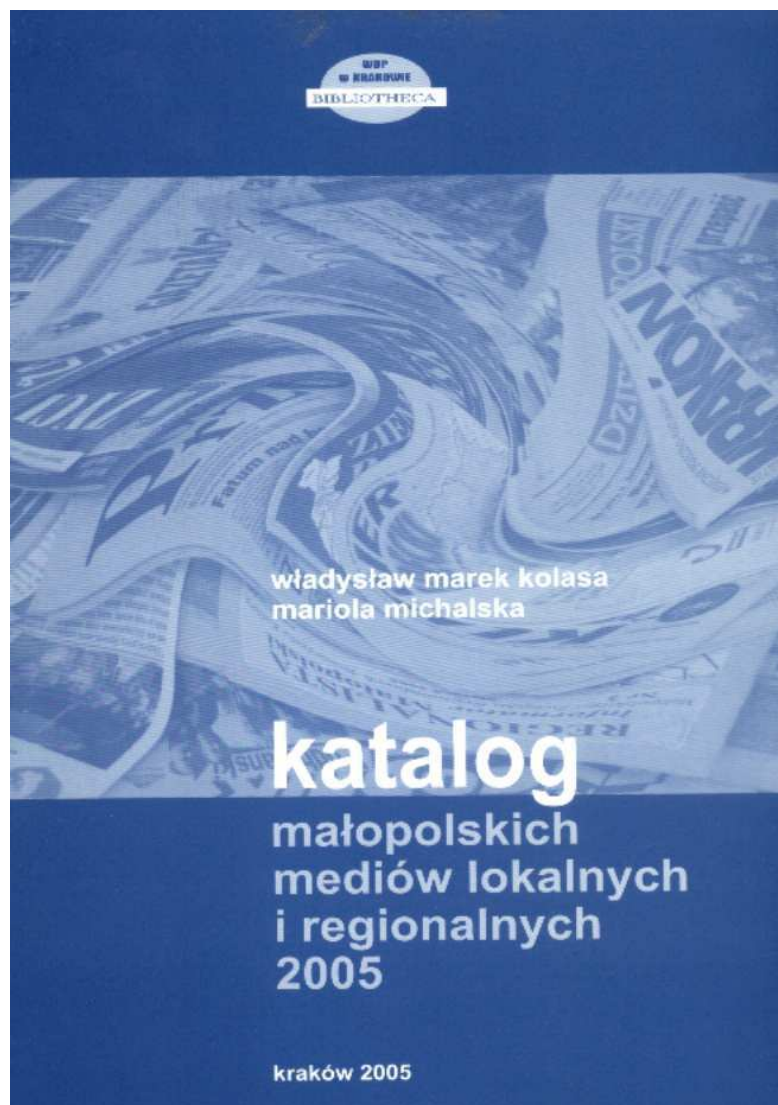
Ks. Władysław Pilarczyk i jego zbiory

Monografia wsi Stróżna

...

Materiały do badań (1)

Kolasa Władysław Marek
Michalska Mariola

Katalog małopolskich mediów lokalnych i regionalnych 2005

Kraków : Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, 2005
213, [3] s. ; 24 cm. - ISBN 83-60100-15-2

- rejestracja m.in. wydawnictw drukowanych
- opracowanie z autopsji (ankiety redakcyjne)
- dzięki pośrednictwu bibliotek publicznych uzyskano wysoki wskaźnik odpowiedzi na ankietę (Małopolska - 98%, Kraków - ok. 75%)
- dodatkowy cel – zgromadzenie informacji o dostępności czasopism w bibliotekach

Materiały do badań (2)

Bazy danych:

1. Małopolska prasa lokalna i regionalna [MAK]

2. Małopolskie media elektroniczne lokalne i regionalne [MAK]

3. Małopolskie media lokalne i regionalne [Fidkar]

- Zasięg chronologiczny: 2005 r.
- Liczba rekordów: 910
- Redaktor bazy: dr Władysław Marek Kolasa, mgr Mariola Michalska
- Bazy są elektronicznym odpowiednikiem książki:

Katalog małopolskich mediów lokalnych i regionalnych 2005 /
Władysław Marek Kolasa, Mariola Michalska. - Kraków : Wojewódzka
Biblioteka Publiczna w Krakowie, 2005. - 213, [3] s. ; 24 cm. - (Prace
Bibliograficzne ; nr 4) (BiblioTheca ; [nr] 7). - ISBN 83-60100-15-2

Ze wstępu:

W katalogu podjęto próbę możliwie pełnej rejestracji sublokalnych, lokalnych i regionalnych mediów istniejących na Spisem objęto zarówno tradycyjnie pojętą prasę (wydawnictwa drukowane), jak i media elektroniczne (radio, telewizja lokalne).

Katalog jakkolwiek obejmuje zasięgiem całą Małopolskę, nie ujmuje wszystkich istniejących tu środków masowej komunikacji, bowiem pewne ograniczenia, aby wyselekcjonować wyłącznie media o charakterze lokalnym (sublokalnym, regionalnym) zastosowano kilka kryteriów kwalifikacyjnych: po pierwsze – ograniczony zasięg odbioru lub kolportażu (tematyczny medium z regionem dystrybucji (mieszkańcy lub lokalne środowiska), po trzecie – niespecjalistyczny charakter komunikacji o zasięgu ogólnopolskim (np. „Tygodnik Powszechny”, Radio RMF FM, czy telewizję TVN) oraz wydawnictwa reklamowa.

Przy mediach elektronicznych posłużył się ponadto typem koncesji przyznawanej przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, mającej charakter ogólnopolski lub ponadregionalny. W efekcie zakwalifikowano zarówno stacje działające indywidualnie (Przebieje, Blue), których siedziby i nadajniki są zlokalizowane na terenie Małopolski. W przypadku prasy i radiofonii kwalifikacji były wskazane wyżej związki tematyczny medium z regionem dystrybucji i jego – wyrażony explicite – emisja lokalnych programów informacyjnych, publicystycznych lub spotów reklamowych.

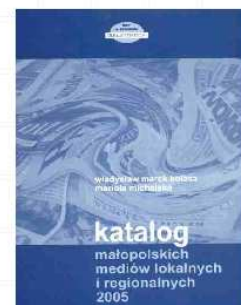
Łącznie w katalogu zarejestrowano 910 pozycji mediów (czasopism, stacji, portali) uznanych za lokalne lub regionalne. Drukowane – 498 tytułów, nieco słabiej radiofonii (20 stacji) i telewizji (12). Zaprezentowany w formie wyboru wykaz społeczności lokalnych funkcje quasi-prasy liczył 380 portali.

Katalog opracowano z autopsji opierając się na ankietach redakcyjnych i egzemplarzu okazowym (prasa drukowana i internetowa). Jako podstawa opisu w przypadku wydawnictw drukowanych służył ostatnio wydany egzemplarz pozycji z stycznia do września 2005 roku (szczegółową informację na temat źródła danych podano przy każdym opisie).

W katalogu zastosowaliśmy własny stworzony ad hoc rozbudowany opis bibliograficzny, który spełnia dwa warunki: kompletny zestaw informacji użytecznych z punktu widzenia praktyki (wydawcy, medioznawcy, specjaliści z branży i jest prosty i czytelny (nie tylko dla bibliotekarzy). Przy doborze elementów opisu uwzględniono z nielicznymi wyjątkami polską normę PN-N-01152-02, uzupełnioną o nakład, sposób kolportażu, dostępność w wybranych bibliotekach, szereg znaków umownych, które zastąpiono wyrażeniami słownymi.

Z pełnym przekonaniem można stwierdzić, że w odniesieniu do „terenu” (tj. Małopolski bez miasta Krakowa) katalog ankiety był bliski 98%. Nieco słabszym zakresem odnotowano prasę Krakowa (osiągnięto około 75% kompletności). J

Gotowe

zmień_indeks

wrót_do_indeksu

wrót_do_listy

MARC

drukuj

Tytuł Alchemik : miesięcznik Załogi Zakładów Chemicznych "Alwernia" i Gminy Alwernia

Wydawca SOC-AL. Spółka z o.o.

Redakcja Racut Jan

Adres ul. Olszewskiego 25 ; 32-566 Alwernia

Powiat chrzanowski

Kontakt tel.: (012) 258-91-08 ; alchemik@alwernia.com.pl ; <http://www.alwernia.com.pl/alchemik>

Data_rozpocz 28 kwiecień 1972

Cechy_fiz 12 s. ; 35 cm ; częściowo kolor

Cechy_ekon średni nakład: 1000 egz. ; średnia cena: 0,80 zł ; kolportaż: firma kolporterska, własny

Częstotl miesięcznik

Wydane_nry 363

ISSN 1232-6860

Typ_wlasn zakład produkcyjny (przedsiębiorstwo)

Zasięg gmina

Podst_opisu ankieta;2005, nr 8 (sierpień)

Biblioteka Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Alwerni (komplet egz.)

Biblioteka2 Wojewódzka Biblioteka Publiczna (komplet egz.)

Typologia zakładowe

Adnotacja Lokalny miesięcznik informacyjno-publicystyczny podejmujący tematykę zakładową i gminną. Adresowany do pracowników zakładów chemicznych oraz mieszkańców gminy Alwernia.

Zródło Katalog małopolskich mediów lokalnych i regionalnych 2005, poz.: 2

Program MAKWWW, wersja 1.32 z dnia 09.11.2006 (LINUX)

Program opracowany przez:

[Biblioteka Narodowa](#)

Dział Przetwarzania Danych

al. Niepodległości 213

02-086 Warszawa

Właściciel programu:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w
Krakowie

31-124 Kraków, ul. Rajska 1

Materiały do badań (3)

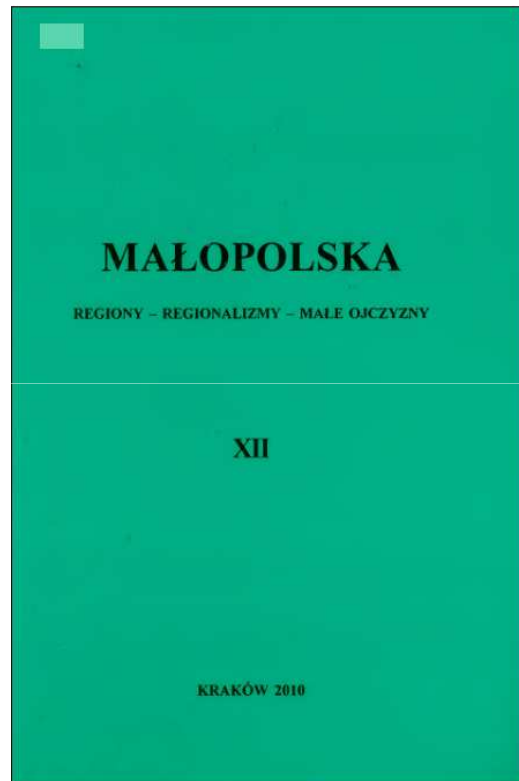

Polskie media lokalne na przełomie XX i XXI wieku : historia, teoria, zjawiska / red. nauk. J. Jarowiecki, A. Paszko, W.M. Kolasa

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie
Komisja Prasoznawcza Polskiej Akademii Nauk.
Oddział w Krakowie

Kraków : WBP, 2007. - 325 s. ; 24 cm. - (BiblioTheca ; 17)
(Prace Naukowe ; nr 3). - ISBN 978-83-60100-03-5

Materiały do badań (4)

Małopolska : regiony, regionalizmy, małe ojczyzny / [zespół red. Edward Chudziński et al.]. - Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ; Małopolski Związek Regionalnych Towarzystw Kultury.

Materiały do badań (5)

Czasopisma polskie w wersji cyfrowej. Lista alfabetyczna (oprac. Ewa Bąkowska, Sebastian Grudzień)

Informacje o czasopiśmie w wersji cyfrowej polskich i zagranicznych sprawdzić, które roczniki zostały udostępnione w Internecie, należy **kliknąć cyfrowej** prezentującą dostęp do danego tytułu, gdyż opisy tytułów pokazywane są czasopisma. Czasopisma te dostępne są w różnych polskich spisanych na stronie BJ: *Polskie dzieła pełnotekstowe*.

U w a g a !!! Na końcu listy umieszczone są czasopisma zagraniczne ze zbiorów

1774 : Nachrichten des Handlungsgehilfen-Vereins zu Breslau. – Breslau [Wrocław] *Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego*

A-Tak. – [Koszalin] 1989
Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa
Polska Biblioteka Internetowa (tytuł do wyszukiwania)

ABC : pismo studentów Uniwersytetu Gdańskiego. – Gdańsk 1986-87
Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa
Polska Biblioteka Internetowa (tytuł do wyszukiwania)

ABC Magazyn : pismo Federacji Młodzieży Walczącej. – Kraków 1981
Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa

<http://www.bj.uj.edu.pl/zb/czc.pdf>

Bibliografia Małopolski
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

Wyszukiwanie Wyniki Historia

Znaleziono 3 rekordy.

Zapytanie:

1. Kryteria podstawowe: tytuł = akcja "kup książkę"

Lp.	Wybór	Pozycja [Zaznacz / Odnaznacz widoczne rekordy]
1	☐	Akcja "Kup Książkę dla Biblioteki" Akcja "Kup Książkę dla Biblioteki" / Kierownik Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czchowie Rozalia Krakowska // Czas Czchowa. 2007, nr 6 (VII-VIII), s. 17-18, il. (Wydarzenia kulturalne sezonu 2007.) Wersja elektroniczna Hasło przedmiotowe dowolne: Kup książkę dla biblioteki (Czchów : Miejska Biblioteka Publiczna ; 2007) ; Dni Czchowa ; Biblioteki - kiermasze książek ; Biblioteki - zbiory Dział bibliografii: 16.02.01.02.03. Akcja "Kup Książkę dla Biblioteki" zorganizowana przez MBP w Czchowie.

Małopolska Biblioteka Cyfrowa
we Wrotach Małopolski

Logowanie Nowe konto

WM > Małopolska Biblioteka Cyfrowa

Opis wydania
Czas Czchowa. 2007, nr 6 (lipiec/sierpień) = nr 163

☐ Dublin Core w.1.1 :
☐ Tytuł : Czas Czchowa. 2007, nr 6 (lipiec/sierpień) = nr 163
☐ Wydawca : Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie
☐ Miejsce wydania : Czchów
☐ Data wydania : 2007
☐ Opis : Lokalne pismo informacyjno-publicystyczne i Mies.
☐ Typ zasobu : Czasopismo
☐ Format : Image/x-djvu
☐ Słowa kluczowe : czasopisma sublokalne ; Czchów (woj. małopolskie)
☐ Identyfikator : ISSN 1232-6755 ; oai:mbc.małopolska.pl:8046
☐ Język : pol.
☐ Prawa : Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ; Wydawca
☐ Kontakt : kliknij tutaj, żeby przejść do

Pokaż treść

Wydanie
Opis
Informacje
Struktura
Treść
Treść (nowe okno)
Pobierz
Wyniki wyszukiwania
Podobne wydania
Eksport metadanych
OAI PMH RDP
Zapisz ten adres...
Dodaj do "Zakładek"
Bookmark

MBC w liczbach (2006-2013)

5 – liczba pracowników MBC

1000 – śr. liczba skanowanych stron każdego dnia

2600 – śr. liczba czytelników codziennie odwiedzających MBC

2.000.000 – liczba skanów / 81.900 – liczba publikacji

9 246 942 – liczba odwiedzin MBC od 2007 r.

Bezcenna – satysfakcja z dokonanych działań

*Więc jednak sukces? To naprawdę sporo jak na coś, co powstało bez
odgórnego finansowania, centralnej koordynacji i urzędowego
namaszczenia, w dodatku skromnymi siłami ludzi, którzy często się
nawet osobiście nie znają.*

Remigiusz Lis o bibliotekach
cyfrowych w Polsce

źródło: http://www.internetstandard.pl/news/160445_3.html

Dziękuję za uwagę...

Wojciech Kowalewski

Koordynator Zespołu Małopolskiej Biblioteki
Cyfrowej

- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w
Krakowie

<http://mbc.malopolska.pl/>

<http://www.facebook.com/malopolskabibliotekacyfrowa>